

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3108/2020
09.12.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Споменке Зарић и Бисерке Живановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Ивана Делић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије – Основни суд у Сомбору, коју заступа Државно правобранилаштво – Одељење у Суботици, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 281/20 од 13.08.2020. године, у седници одржаној 09.12.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 281/20 од 13.08.2020. године, у ставу првом изреке.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду ревизијских трошкова.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сомбору П1 995/18 од 05.11.2019. године, ставом првим изреке, тужбени захтев тужиоца је усвојен. Ставом другим и трећим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу за период од 01.12.2015. године до 01.12.2018. године, исплати на име накнаде трошкова за исхрану у току рада износ од 227.539,08 динара и регреса за коришћење годишњег одмора износ од 107.600,04 динара, са законском затезном каматом на појединачно одређене износе, ближе одређене овим ставовима изреке. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу исплати на име солидарне помоћи износ од 6.277,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана подношења тужбе 03.12.2018. године, па до исплате. Ставом петим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у укупном износу од 105.113,32 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде, па до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 281/20 од 13.08.2020. године, ставом првим изреке, жалба тужене је усвојена и преиначена првостепена пресуда тако што је одбијен тужбени захтев тужиоца да му тужена исплати на име накнаде трошкова за исхрану у току рада и на име регреса за коришћење годишњег одмора за период од 01.12.2015. године до 01.12.2018. године, доспеле, а неисплаћене месечне износе са припадајућом законском затезном каматом у износима ближе одређене

изреком првостепене пресуде, што укупно износи по основу исхране 227.539,08 динара, а по основу регреса 107.600,04 динара. Ставом другим изреке, у преосталом делу првостепена пресуда је укинута и предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, ревизију је благовремено изјавио тужилац, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

С обзиром да је ревизија тужиоца дозвољена по одредби члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 87/18), то није било потребе да се о истој одлучује као о посебној ревизији.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408, у вези члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а у поступку пред другостепеним судом није учињена битна повреда одредбе парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП, на коју се ревизијом указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је као државни службеник у радном односу код тужене на радном месту судијски помоћник у звању вишег судијског сарадника. У обрачунским листама не постоје посебне ставке из којих би се могло закључити који елементи улазе у коефицијент тужиоца приликом исплате зараде, односно да ли су накнаде за исхрану у току рада и регрес обрачунати и садржани у исплаћеној заради. По последњем објављеном податку Завода за статистику за децембар 2010. године, утврђено је да је просечна зарада у привреди износила 51.165,00 динара бруто, односно 35.866,67 динара нето, а да су подаци о ефективним сатима рада тужиоца утврђени из обрачунских листа зарада за тужиоца за спорни период, као и да висина зараде државних службеника и намештеника не зависи од одсуствовања са рада на име годишњег одмора, плаћеног одсуства, одсуства у дане празника и слично. Минимална нето зарада по сату, утврђена одлукама Социјално-економског савета у утуженом периоду кретала се у висини од 121,00 динара до 155,30 динара. Извршена је анализа основне зараде намештеника који припада VI платној групи и има коефицијент основне зараде 1,00 и утврђено је да је зарада тог намештеника мања од минималне нето зараде за око 20%, из којих разлога се за оваквог запосленог сваког месеца утврђује додатак на зараду до висине минималне зараде и на обрачунској листи ове износе евидентира као „разлика до минималне зараде“. Надаље, утврђено је да зарада намештеника са коефицијентом основне зараде од 1,00 не садржи у себи накнаду за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора, с обзиром да се његова зарада обрачунава и исплаћује у висини минималне зараде, а минимална зарада у себи не садржи додатке.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања првостепени суд је усвојио тужбени захтев тужиоца налазећи да му право на накнаду трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора припада у висини месечне накнаде сходно параметрима које је тужени раније примењивао приликом обрачуна ових накнада и на основу којих је и вештак извршио обрачун накнада. У околностима када права запослених (на накнаду трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора) нису била регулисана посебним прописима, а тужена није могла да се изјасни о висини ових накнада, првостепени суд је закључио да се у конкретном случају примењују општи прописи о раду, због чега је и усвојио тужбени захтев.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев, из разлога што су у коефицијенту за обрачун плате садржане и накнаде трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора. Чињеница да се у исплатним листићима не види који део коефицијента тужиоца представља накнаду за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора не подразумева да у коефицијент приликом његовог утврђења нису урачунате предметне накнаде као део основне зараде, нити да је износ наведених накнада различит за запослене, што би се догодило када би ова накнада улазила у основицу с обзиром да се основица множи са коефицијентом – који је различит за запослене распоређене на различитим радним местима, та чињеница сама по себи не ствара основ за закључак да исплата накнада за регрес и топли оброк за спорни период није извршена.

Према члану 4. став 1. Закона о државним службеницима („Сл. Гласник РС“ бр.79/05, 104/09), на права и дужности државних службеника који нису уређени овим или посебним законом или другим прописом примењују се општи прописи о раду и посебан колективни уговор за државне органе.

Одредбом члана 1. Закона о платама државних службеника и намештеника („Службени гласник РС“, број 62/06...95/18), прописано је да се овим законом уређују плате, накнаде и друга примања државних службеника и намештеника, док је чланом 2. истог закона, прописано да се плата државних службеника и намештеника састоји од основне плате и додатка на плату.

Наиме, државни службеници се налазе у посебном режиму радних односа на које се примењују посебни прописи у остваривању права, обавеза и одговорности из радног односа и приликом одлучивања о праву на накнаду за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора нема могућности примене одредаба Закона о раду, односно прописа који се односе на општи режим радних односа, јер је питање плате регулисно одредбама Посебног колективног уговора за државне органе, па нису основани наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

Такође, како је остваривање права на накнаду за исхрану у току рада и права на регрес за коришћење годишњег одмора, која су предвиђена одредбама члана 118. тачка 5. и 6. Закона о раду, обезбеђено и Законом о платама у државним органима и јавним службама, за запослене на које се примењују одредбе овог закона, то није повређен принцип забране дискриминације у односу на остале запослене на које се примењује Закон о раду.

Како се ревизијом не доводи у сумњу правилност побијане пресуде, Врховни касациони суд је на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучио као у изреци.

Тужилац није успео по ревизији, па је одбијен и његов захтев за накнаду трошкова ревизијског поступка, применом одредбе члана 165. став 1. ЗПП.

**Председник већа-судија
Јасминка Станојевић,с.р.**

**За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић**